

Nr 49

Av herr **Olsson, Johan, m. fl.**, om en effektivare arbetsförmedlingsverksamhet.

(Lika lydande med motion nr 56 i Andra kammaren)

Dagens arbetsmarknad företer en ojämn sysselsättningsbild. I storstadsområdena finns t. ex. flera lediga platser per anmäld arbetslös, under det att Norrland och vissa andra län har flera arbetslösa för varje lediganmäld plats.

Flera skäl talar för att en utjämning av sysselsättningen kommer till stånd. En alltför stor efterfrågan på arbetskraft i vissa orter skapar en överrörlighet som medför fördyrande introduktions- och utbildningskostnader för näringslivet. En sådan situation medför också ett ökat inflationstryck. Å andra sidan medför undersysselsättningen i andra orter personliga svårigheter, höga arbetsmarknadskostnader, dåligt utnyttjande av maskinpark och byggnader med försämrad lönsamhet som följd. Underlaget för service rycks undan i områden med brist på sysselsättning, och den bristande servicen är i sin tur en negativ faktor då det gäller att skapa arbetstillfällen. En ojämn sysselsättning medverkar vidare i avsevärd grad till ökade löneklyftor.

I den mån man kan åstadkomma en spridning av sysselsättningstillfällena leder detta till att tillgängliga arbetskraftsreserver bättre tas till vara, vilket innebär en större och mer ekonomisk produktion.

Flera vägar kan användas i sysselsättningsspridande syfte. Vi anser att man bör undvika att i större utsträckning flytta arbetskraften till de orter, där efterfrågan nu är stor. Det skapar trängsel, köer och höga samhällskostnader i storstadsområdena, under det att sociala problem och svårigheter att uppehålla önskvärd service uppstår ute i de sysselsättningssvagare regionerna. Det är angeläget att i stället flytta arbetstillfällena till arbetskraften.

Detta kan ske dels genom en aktiv lokaliseringspolitik som leder till ny verksamhet där undersysselsättning råder, dels genom att driva en effektiv förmedlande verksamhet som leder till att arbetsuppgifter i form av underleveranser och beställningsarbeten i form av såväl större och mindre legoarbeten som hela tillverkningsobjekt överföres från orter med brist på arbetskraft till de arbetslöshetsdrabbade områdena. Det är denna förmedling av arbetsobjekt som vi i detta sammanhang önskar rikta uppmärksamheten på.

En viss form av förmedling förekommer redan i näringslivet i form av s.k. underleverantörsbörser, men denna verksamhet har ännu begränsad betydelse. Det är endast ett ringa antal företag som nås, och någon effektiv täckning av landets olika regioner har inte uppnåtts. Det är nödvändigt att verksamheten utvidgas till flera branscher och med bättre marknadstäckning. Fördenskull erfordras lokala organ med god företags- och sakkännedom.

Det ligger i samhällets intresse att medverka till en utjämning av sysselsättningen i enlighet med vad som ovan anförts. Förutom ett bättre utnyttjande av arbetskraften vinner man även — om en allmän rådgivning om produktionsinriktning ingår i uppgiften — en ökad specialisering och mer ekonomiskt utnyttjande av övriga produktionsresurser. Därför bör en utredning verkställas om möjligheterna att bygga upp en effektiv förmedling av produktionsobjekt inom näringslivet.

Olika praktiska lösningar kan tänkas. Arbetsmarknadsorganen skulle genom sin landsomfattande organisation och sin kännedom om sysselsättningsfrågorna ha möjligheter att i hög grad medverka till angiven förmedlingsverksamhet. Målsättningen — att erbjuda arbetstillfällen — nås ju såväl genom att anvisa lediga platser som genom att erbjuda arbetsobjekt där arbetskraften saknar arbete.

Företagarföreningarna har också goda förutsättningar att medverka i här påtalad verksamhet. De har goda kontakter med näringslivet, de är redan i vissa områden engagerade i lokaliseringsverksamhet och de har också god lokalkännedom ute i landet.

Vidare skulle branschorganisationer av olika slag kunna medverka. Genom de omfattande kunskaper och den erfarenhet som de representerar skulle de kunna lämna bidrag till en effektiv verksamhet.

En utredning bör förutsättningslöst pröva olika alternativa möjligheter. Förslag om en verksamhet med liknande inriktning har tidigare behandlats i riksdagen. Mot bakgrund av de praktiska försök som gjorts inom vissa sektorer av näringslivet genom dessa branschorganisationer finner vi det lämpligt och organisatoriskt realistiskt att vidga verksamheten till en medverkan av bl. a. arbetsmarknadsorganen och företagarföreningarna.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning angående möjligheterna att, för motsverkande av obalansen på arbetsmarknaden och i samråd mellan näringslivet och berörda organisationer, bygga upp en effektiv förmedlingsverksamhet för arbetsobjekt.

Stockholm den 14 januari 1970

Joh. A. Olsson (cp)

Per Jacobsson (fp)

Axel Kristiansson (cp)

Gunnar Skagerlund (fp)

T. V. Mattsson (cp)